

Beleidsregels bijzondere bijstand gemeente Moerdijk

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk gelet op de artikelen 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht en 35 van de Participatiewet, overwegende dat het wenselijk is om kaders vast te stellen waarbinnen bijzondere bijstand kan worden verleend,

BESLUIT

vast te stellen de beleidsregels: "Bijzondere bijstand gemeente Moerdijk"

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsbepaling

1. Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet, de Algemene wet bestuursrecht en de Gemeentewet.
2. In deze beleidsregels wordt verstaan onder:
  - a. de wet: de Participatiewet (Pw);
  - b. het college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente ....;
  - c. de bijstandsnorm: de norm zoals bedoeld in artikel 5 onder c van de wet exclusief vakantie-toeslag en met dien verstande dat de zogenaamde kostendelersnorm als bedoeld in art. 22a van de wet bij de beoordeling van aanvragen bijzondere bijstand buiten toepassing blijft;
  - d. inkomen: het netto maandinkomen exclusief vakantietoeslag van de belanghebbende;
  - e. voorliggende voorziening: een voorziening buiten de wet, die naar aard en doel geacht wordt toereikend en passend te zijn voor de belanghebbende, waardoor geen recht op bijzondere bijstand bestaat. Hierbij wordt aangesloten bij het bepaalde in artikel 5 en 15 van de wet.
  - f. belanghebbende: de aanvrager/ontvanger van bijzondere bijstand en de tot zijn gezin behorende gezinsleden.
  - g. draagkracht uit inkomen: het op grond van artikel 3 van deze beleidsregels vastgestelde inkomen maal 12.

HOOFDSTUK 2 Draagkracht

Artikel 2. Draagkracht uit vermogen

1. Het volgens artikel 34 van de wet in aanmerking te nemen vermogen wordt geheel in beschouwing genomen voor de draagkracht uit vermogen.
2. Bij de toepassing van artikel 34 wordt het vermogen in de door belanghebbende of zijn gezin bewoonde woning met bijbehorend erf niet in aanmerking genomen.
3. Het vermogen boven de vermogensgrens als bedoeld in artikel 34 van de wet, wordt gezien als draagkracht uit vermogen. Het vermogen boven deze vermogensgrens wordt voor de berekening van de draagkracht uit vermogen volledig als draagkracht in aanmerking genomen.
4. Bezittingen zoals bedoeld in artikel 34 tweede lid van de wet worden niet tot de draagkracht uit vermogen gerekend.

Artikel 3. Draagkracht uit inkomen

1. De belanghebbende met een inkomen tot 110% van de toepasselijke bijstandsnorm wordt geacht geen draagkracht uit inkomen te hebben.
2. Als het netto inkomen van de belanghebbende hoger is dan 110% van de toepasselijke bijstandsnorm wordt 35% van het overschrijdingsbedrag voor de berekening van de draagkracht uit inkomen in aanmerking genomen tenzij het een aanvraag voor bijzondere bijstand betreft voor de onder lid 3 genoemde kostensoorten.
3. Betreft het een aanvraag voor bijzondere bijstand voor de kostensoorten: inkomensaanvulling jongeren 18 – 21 jaar, woonkostentoeslag, doorbetaling vaste lasten bij detentie of verblijf in een inrichting, overbruggingsuitkering, of toeslag compensatie alleenstaande ouder-kop (ALO-kop) kindgebonden budget, dan wordt het netto inkomen voor zover dit de bijstandsnorm overstijgt volledig als draagkracht uit inkomen in aanmerking genomen.

4. Als de belanghebbende een vast periodiek inkomen heeft, wordt bij de vaststelling van het inkomen uitgegaan van het inkomen van de maand waarin de kosten zich voordoen. Indien de belanghebbende wisselende inkomsten heeft, wordt uitgegaan van het gemiddelde inkomen over drie maanden t.w. het inkomen waarin de kosten zich voordoen en de 2 hieraan voorgaande maanden;
5. De vrijlatingen genoemd in artikel 31 tweede lid van de wet, worden niet tot het in aanmerking te nemen inkomen gerekend;
6. Bij de berekening van de draagkracht uit inkomen, blijft artikel 22a Pw (=kostendelersnorm) buiten toepassing;
7. Bij de vaststelling van de draagkracht uit inkomen, worden de: individuele inkomensvoet (artikel 36 Pw) en de individuele studietoelage (art. 36b Pw), buiten beschouwing gelaten;
8. Als de belanghebbende op datum aanvraag bijzondere bijstand de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, wordt de pensioenvrijlating genoemd in art. 33 lid vijf van de wet niet tot het in te aanmerking nemen inkomen gerekend;
9. Bij de berekening van de draagkracht wordt rekening gehouden met een eventueel executoriaal beslag op inkomen met dien verstande dat uitgegaan wordt van het besteedbaar inkomen;
10. Bij de belanghebbende die deelneemt aan een minnelijke schuldregeling, wordt bij de berekening van de draagkracht van die belanghebbende uitgegaan van het besteedbaar inkomen mits door deze belanghebbende wordt aangetoond dat de minnelijke schuldregeling conform de richtlijnen van de Nederlandse vereniging voor Volkskrediet (NVVK) is.
11. De belanghebbende die deelneemt aan een schuldsaneringstraject op grond van de Wet schuldsanering natuurlijke personen (WSNP) wordt geacht geen draagkracht uit inkomen te hebben;
12. Ondanks dat de Wet op de Inkomstenbelasting de mogelijkheid biedt om bepaalde medische kosten als aftrekpost op te kunnen voeren wat een lagere definitieve aanslag inkomstenbelasting tot gevolg kan hebben, wordt dit mogelijk recht op belastingvermindering -of teruggave buiten beschouwing gelaten bij de beoordeling van het recht op bijzondere bijstand.

Artikel 4. Draagkrachtperiode

1. De draagkracht wordt voor een periode van 12 maanden vastgesteld beginnende op de eerste dag van de maand waarin de kosten zich voordoen;
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, kan voor een specifiek aan te wijzen groep belanghebbenden waarvan is bepaald dat hun persoonlijke –en/of financiële omstandigheden niet aan relevante wijziging onderhevig zijn, de draagkracht voor een langere periode worden vastgesteld;
3. Indien binnen de vastgestelde draagkrachtperiode een nieuwe aanvraag voor bijzondere bijstand wordt ingediend en de persoonlijke en/of financiële omstandigheden van belanghebbende zijn niet ingrijpend (=minimaal 20% inkomenswijziging) gewijzigd, blijft de reeds vastgestelde draagkracht voor die periode gelden.

Artikel 5. Draagkrachtverrekening

1. De draagkracht wordt in één keer verrekend met de toe te kennen c.q. uit te betalen bijzondere bijstand;
2. Bij periodieke bijzondere bijstand kan, in afwijking van het bepaalde in het eerste lid, indien zich bijzondere omstandigheden voordoen de draagkracht naar rato van het aantal maanden waarop de bijstand betrekking heeft worden verrekend met een maximale verrekening termijn van 12 maanden.

Artikel 6. Wijziging reeds vastgestelde draagkracht

Een reeds vastgestelde draagkracht, of draagkrachtperiode, kan slechts worden gewijzigd als de persoonlijke en/of financiële omstandigheden van belanghebbende gedurende de al vastgestelde draagkrachtperiode ingrijpend (= minimaal 20% inkomenswijziging) wijzigen.

HOOFDSTUK 3 Drempelbedrag, vorm van de bijstand, bijstand met terugwerkende kracht en specifiek kostensoortenbeleid

Artikel 7. Drempelbedrag

Van de in artikel 35 lid 2 van de wet genoemde bevoegdheid om bijzondere bijstand te weigeren indien de kosten binnen 12 maanden het in dat artikel genoemde bedrag niet te boven gaan, wordt geen gebruik gemaakt. Er wordt dan ook geen drempelbedrag gehanteerd.

Artikel 8. Mogelijkheid toekennen bijzondere bijstand met terugwerkende kracht

1. Bijzondere bijstand kan in het kader van buitenwettelijk begunstigend beleid worden toegekend tot en met 12 maanden na het moment waarop de kosten zijn gemaakt.
2. In afwijking van het bepaalde in lid 1 moet een aanvraag bijzondere bijstand worden ingediend voordat de kosten zijn gemaakt als dit in de "Bijlage kostensoorten bijzondere bijstand" is bepaald.
3. Als voorwaarde voor de bijzondere bijstandsverlening met terugwerkende kracht geldt dat de noodzaak van bijstandsverlening moet kunnen worden vastgesteld.

Artikel 9. Specifiek beleid voor bepaalde kostensoorten

1. Voor een aantal met name genoemde kostensoorten geldt specifiek gemeentelijk beleid. Deze kostensoorten zijn opgenomen in de "Bijlage kostensoorten bijzondere bijstand". De "Bijlage kostensoorten bijzondere bijstand" maakt integraal onderdeel uit van deze beleidsregels.
2. Deze beleidsregels zijn niet van toepassing op de verstrekking van bijzondere bijstand in de vorm van een collectieve aanvullende zorgverzekering, of in de vorm van een tegemoetkoming in de kosten van de premie van een dergelijke verzekering zoals bedoeld in artikel 35 lid 3 van de wet.

Artikel 10. Relatie collectieve zorgverzekering minima en bijzondere bijstand

1. Een aanvraag bijzondere bijstand voor:
  - a. medische kosten/behandelingen en/of
  - b. de door het Centraal Administratiekantoor (CAK) opgelegde eigen bijdrage op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz) of Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), wordt geweigerd omdat de Zvw, Wlz en Wmo als zogenaamde passende en toereikende voorliggende voorzieningen worden aangemerkt;
2. In afwijking van het bepaalde in lid 1 wordt, in het kader van buiten wettelijk begunstigend beleid, bijzondere bijstand verstrekt voor de noodzakelijke bijzondere medische kosten als:
  - a. de belanghebbende deelneemt aan de collectieve zorgverzekering voor minima en naar het oordeel van het Werkplein Hart van West-Brabant de noodzakelijke bijzondere kosten hoger zijn dan de maximale vergoeding die op basis van de collectieve zorgverzekering voor minima kan worden verstrekt tenzij in de "Bijlage kostensoorten bijzondere bijstand" is bepaald dat voor de betreffende kosten geen bijzondere bijstand wordt verstrekt. De hoogte van de dan te verstrekken bijzondere bijstand wordt vastgesteld op het verschil tussen die noodzakelijke kosten en de maximale vergoeding op grond van de daadwerkelijke collectieve zorgverzekering voor minima;
  - b. de aanvrager vanwege redenen die buiten zijn beïnvloedingssfeer liggen en waarvan hem redelijkerwijs geen verwijt kan worden gemaakt nog geen gebruik kan maken van de collectieve zorgverzekering voor minima. De hoogte van de te verstrekken bijzondere bijstand wordt in dit geval vastgesteld op het bedrag van de noodzakelijke bijzondere kosten met als maximumbedrag het bedrag zoals genoemd in de vergoedingsoverzichten van de collectieve zorgverzekering met de laagste premie.

HOOFDSTUK 4 SLOTBEPALINGEN

Artikel 11. Citeertitel

Deze beleidsregels kunnen worden aangehaald als "Beleidsregels bijzondere bijstand gemeente ...".

Artikel 12. Inwerkingtreding

1. De Beleidsregels bijzondere bijstand gemeente Moerdijk treden in werking met ingang van 1 januari 2018.
2. Met ingang van 31 december 2017 worden de Beleidsregels bijzondere bijstand gemeente Moerdijk van de gemeente Moerdijk ingetrokken.

Artikel 13. Overgangsrecht

1. De rechtsgevolgen van beschikkingen bijzondere bijstand welke zijn toegekend in de periode voorafgaand aan het tijdstip van inwerkingtreding van deze beleidsregels, blijven van kracht met

dien verstande dat wanneer de nieuwe beleidsregels gunstigere bepalingen voor de belanghebbende bevatten, de belanghebbende dan een nieuwe beschikking ontvangt, waarin vermeld wordt dat dan het nieuwe beleid prevaleert.

2. Indien een aanvraag bijzondere bijstand is ingediend in de periode voorafgaand aan het tijdstip van inwerkingtreding van deze beleidsregels en er op die aanvraag nog geen besluit is genomen op het moment van inwerkingtreding van deze beleidsregels, geldt het voor de belanghebbende meest gunstige beleid.

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van (gemeente) op (datum..),

De secretaris, De burgemeester,

Bijlage: Bijlage kostensoorten bijzondere bijstand.

Bijlage kostensoorten bijzondere bijstand

Inhoudsopgave:

Categorie a: directe levensbehoeften: Pag.

1. ADL=algemene dagelijkse levensverrichtingen 4
2. Eenmalig levensonderhoud/overbruggingsuitkering 4
3. Jongere 18 - 21 jaar met noodzaak zelfstandig wonen, niet zijnde verblijf in inrichting 5
4. Jongere 18 - 21 jaar die in een inrichting verblijft 6
5. Kleding/Schoeisel 7
6. Maaltijdvoorziening 8
7. Verwarmings -en verlichtingskosten (stook en energiekosten) 8

Categorie b: - voorzieningen voor het huishouden:

1. Eigen Bijdrage WMO/CAK 9

Categorie c: - voorzieningen voor wonen:

1. Alarmsysteem 10
2. Babykamer - babyuitzet 10
3. Bad -en douchekosten 12
4. Doorbetaling vaste lasten 12
5. Doorbetaling vaste lasten i.v.m. detentie 13
6. Dubbele huur bij aanvaarding andere woning 14
7. Kosten inrichting/ huisraad 15
8. Verhuiskosten 17
9. Woningaanpassing i.v.m. handicap 18
10. Woonkosten 18

Categorie d: voorzieningen voor opvang

1. Kinderopvang bij sociaal medische indicatie (SMI) 20
2. Kinderopvang i.v.m. arbeid – scholing - inburgering 21
3. Peuterspeelzaal 23

Categorie e: kosten uit maatschappelijke zorg

1. Kosten telefoon / internet 24
2. Reiskosten 25

Categorie f: financiële transacties

1. Beschermingsbewind niet zijnde WSNP 27
2. Rechtsbijstand (advocaat kosten) 28
3. Schuldhulpverleningskosten 29

Categorie g: uitstroombevordering

1. Omscholing/studie (zowel tertiair nivo (=hoger beroeps –en wetenschappelijk onderwijs), als niet tertiair) 30
2. Opleidingskosten BBL opleiding 30

Categorie h: medische dienstverlening

1. Alternatieve geneeswijzen en geneesmiddelen 31
2. Dieetkosten 32
3. Eigen risico zorgverzekering 33
4. Fysiotherapie 34
5. Huidaandoeningen 35
6. Hulpmiddelen, specifiek 36

7. Logeerkosten / therapeutisch kamp voor zieke kinderen 37
8. Tandarts/ mondhygiëne 38
9. Voetbehandeling 39
10. Alle overige medische kosten en behandelingen 40

Categorie i: overige kostensoorten

1. Begrafenis-crematiekosten 41
2. Compensatie bij géén recht op alleenstaande-ouderkop (ALO-kop) kindgebonden budget 44
3. Lijst met gebruikte begrippen en afkortingen 46

Voor de beoordeling van de navolgende kostensoorten geldt de volgende opbouw en volgorde:

1. **1. voorliggende voorziening;**
2. **2. reservering;**
3. **3. beoordeling bijzondere bijstand**

Categorie a: directe levensbehoeften

ADL=algemene dagelijkse levensverrichtingen

Omschrijving	ADL staat voor algemene dagelijkse levensverrichtingen zoals bijvoorbeeld: - aan -en uitkleden; - wassen; - in -en uit bed gaan. Hulpmiddelen die cliënten hierbij nodig hebben zijn o.a.: aangepast bestek, aankleedstokjes, kousenuit-trekker, helping hand, leesstandaard etc. Zvw en Wmo zijn in deze voorliggende voorzieningen waardoor bijz. bijstand voor deze kosten niet of nauwelijks voorkomt		
Voorliggende voorziening	Zvw, zorgverzekering voor minima en Wmo. Bij inwoning van een gehandicapt kind in de leeftijd van 3 jaar tot 18 jaar: sinds 01-01-2015 recht op 2x kinderbij-slag.		
Reservering toepassen	Nee		
Vergoedingen:	Indiv. bepaald. De (restant) kosten in vorm van eenmalig bedrag	Fis- caal	Nee belast
Vorm waarin de bijzondere bij-stand wordt verstrekt:	Om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaar-den:	Geen		
Bewijsstukken	pro forma /aankoopnota		

Enmalig levensonderhoud/ overbruggingsuitkering

Omschrijving	De Pw-uitkering (art. 45 1e lid) wordt per kalendermaand vastgesteld en achteraf betaald. Dit kan soms tot problemen leiden. Wanneer men hierdoor in de finan-ciële problemen raakt, kan een overbruggingsuitkering worden verstrekt. Van financiële problemen als hier bedoeld is sprake als belanghebbende niet be-schikt, of redelijkerwijs kan beschikken, over middelen om de periode tot de eerst volgende betaling van de uitkering te overbruggen. Recht op Pw dient vast te staan voordat overbruggingsuitkering wordt beoordeeld.		
Voorliggende voorziening	Geen		
Reservering toepassen	Nee		
Vergoedingen:	1 maand bijstandsnorm excl. VT voor 21-jarigen alleenstaande (artikel 21 Pw) ongeacht de gezinssituatie	Fis- caal	Nee belast
Vorm waarin de bijzondere bij-stand wordt verstrekt:	Om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaar-den:	Geen		
Bewijsstukken	geen		

Jongere 18 - 21 jaar met noodzaak zelfstandig wonen, niet zijnde verblijf in inrichting (aanvulling op regulier inko-men)

Omschrijving	Jongeren van 18 tot en met 20 jaar hebben een beperkter recht op alg. en bijz. bijstand en ook de Pw-normen zijn lager dan voor personen van 21 jr of ouder. Bij noodzaak voor zelfstandig wonen en mits geen beroep op ouders kan worden gedaan, kan alg. maandinkomen via de bijz. bijstand worden aangevuld. Uitzondering: Jongeren die WSF ontvangen. Hiervoor geldt de WSF als toerei-kende voorliggende voorziening voor levensonderhoud.		
--------------	---	--	--

	Jongeren die WTOS ontvangen kunnen wel in aanmerking komen voor bijzondere bijstand. Bij de berekening dient dan enkel rekening gehouden te worden met het bedrag van de basistoelage voor levensonderhoud. Aanvulling is tot de WSF norm (artikel 33 lid 2 PW, aanvulling tot normbedrag beroepsonderwijs voor uitwonende student als bedoeld in art. 3.18 WSF-2000), op deze manier worden WSF-ers en WTOS-ers gelijk behandeld. Voorwaarde is dat hij/zij noodgedwongen op zich zelf moet wonen en ook géén beroep kan doen op de onderhoudsplicht van zijn/haar ouders.		
Voorliggende voorziening	onderhoudsplicht ouders		
Reservering toepassen	Nee		
Vergoedingen:	Afhankelijk van de klantsituatie geldt één van onderstaande opties:	Fis- Ja	
	1. aanvulling tot bijstandsnorm 21-jarige alleenstaande zonder kostende- lende medebewoners incl. vakantietoeslag (artikel 21 onder a Pw).	caal	
	2. bij studerende alleenstaande met recht op WTOS: aanvulling tot WSF norm (artikel 33 lid 2 PW, aanvulling tot normbedrag beroeps-onderwijs voor uitwonende student als bedoeld in art. 3.18 WSF-2000).	belast	
Vorm waarin de bijzondere bij- stand wordt verstrekt:	Om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaar- den:	Geen		
Bewijsstukken	stuk waaruit noodzaak voor zelfstandig wonen blijkt bewijs van aanvrager dat geen beroep op ouders kan worden gedaan		
Jongere 18 - 21 jaar die in een inrichting verblijft			
Omschrijving	Artikel 13 lid 2 onder a Pw bepaalt dat degene van 18 tot en met 20 jaar die in een inrichting verblijft géén recht heeft op algemene bijstand. Het komt heel incidenteel voor dat een jongere in die leeftijdsgroep in een inrichting verblijft en niet over voldoende middelen beschikt of kan beschikken (=incl. onderhouds- plicht ouders) om in de noodzakelijke kosten van het bestaan te kunnen voor- zien. De in art.13 Pw genoemde uitsluitingsgronden staan in zo'n uitzonderlijke situatie de verlening van periodieke bijzondere bijstand niet in de weg.		
Voorliggende voorziening	onderhoudsplicht ouders en overig inkomen (Denk bijv. aan: Wajong, studiefi- nanciering, alimentatie e.d.)		
Reservering toepassen	Nee		
Vergoedingen:	norm artikel 23 Pw (zak en kleedgeld) onder volledige aftrek van het inkomen waarover de jongere beschikt of kan beschikken.	Fis- Ja	
		caal	
		belast	
Vorm waarin de bijzondere bij- stand wordt verstrekt:	Om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaar- den:	Geen		
Bewijsstukken	bewijs van aanvrager dat geen beroep op ouders kan worden gedaan bewijs overig inkomen		
Kleding/Schoeisel			
Omschrijving	Kosten voor: aanschaf, herstel, vervanging, onderhoud en reiniging van kleding, schoeisel en beddengoed behoren tot de alg. noodzakelijke kosten v/h bestaan. Deze moeten uit beschikbare inkomen worden bekostigd via reservering vooraf, of gespreide betaling achteraf. Als in bijzondere omstandigheden ten gevolge van: lichamelijke en/of psychische gesteldheid, ziekte of handicap extra kosten gemaakt moeten worden is bijz. bijstand mogelijk. Denk bijvoorbeeld aan: 1. sterke vermagering of gewichtstoename door: ziekte, gebrek of medi- cijngebruik waardoor de kleding niet meer past; 2. abnormale slijtage door: gebruik van kunst- of hulpmiddelen, veelvuldige bewassing door incontinentie e.d. Opm. extra energiekosten door veelvuldige bewassing vallen onder "energiekosten".		
Voorliggende voorziening	Ouders met thuiswonende gehandicapte kinderen in de leeftijd van 3 tot 18 jaar hebben sinds 01-01-2015 recht op 2x kinderbijslag. Deze regeling vervangt de Regeling tegemoetkoming onderhoudskosten thuiswonende gehandicapte kinderen.		
Reservering toepassen	nee		
Vergoedingen:	meerkosten vergoeden, te bepalen a.d.h.v. NIBUD-normen	Fis- nee	
		caal	
		belast	
Vorm waarin de bijzondere bij- stand wordt verstrekt:	om niet, uitbetaling op beschikking		
Speciale uitkeringsvoorwaar- den:	aankoopbonnen moeten minimaal 12 maanden bewaard worden en deze moeten op verzoek van het Werkplein overgelegd worden		
Bewijsstukken	Bewijs waaruit noodzaak te maken kosten blijkt		

Maaltijdvoorziening

Omschrijving	Als men (tijdelijk) niet in staat is om een warme maaltijd voor zichzelf te bereiden, kan gebruik warme maaltijdvoorziening waarbij de maaltijden aan huis worden bezorgd nodig zijn. Omdat deze service vaak duurder is dan zelf maaltijden bereiden, komen meerkosten voor bijz. bijstandsvergoeding in aanmerking		
Voorliggende voorziening	geen, met uitzondering van inwoners gemeente Eten-Leur. De gemeente Eten-Leur heeft de "Reductieregeling warme maaltijden" op basis van het gemeentelijk minimabeleid.		
Reservering toepassen	Nee		
Vergoedingen:	meerkosten warme maaltijd t.o.v. NIBUD-norm, uitgaande van gemiddeld 26 warme maaltijden per maand per persoon	Fiscaal belast	nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	geen		
Bewijsstukken	nota's, betaalbewijzen, medisch advies of indicatie derden (bijv. thuiszorgorganisatie)		
Verwarmings- verlichtingskosten (stook en energiekosten)			
Omschrijving	Kosten voor: stook en energie behoren tot de algemeen noodzakelijk kosten van het bestaan. Deze moeten uit beschikbare inkomen worden bekostigd. Dit geldt ook bij hogere kosten vanwege: lange/strengere winter, uit behaaglijkheid-overweging of onverantwoord energieverbruik. Bij bijzondere omstandigheden zoals: noodzakelijk hogere kamertemperatuur bij (chronische) ziekte, frequent opladen accu's elektrisch bediende rolstoel, hogere energiekosten vanwege extra bewassing e.d., kunnen de hogere energiekosten via de bijz. bijstand vergoed worden.		
Voorliggende voorziening	geen		
Reservering toepassen	nee		
Vergoedingen:	meerkosten op basis van NIBUD-prijzengids in combinatie met het gebruikelijke energieverbruik	Fiscaal belast	nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	- voorwaarde om energieverbruik te verminderen bij gebleken energieverworsping; - medisch advies nodig om noodzaak te kunnen bepalen.		
Bewijsstukken	overleg voorschot-nota's, jaarafrekening energieverbruik en als dat van toepassing is leveranciersspecificatie waaruit energieverbruik van het elektrisch apparaat blijkt (bijv. stroomverbruik traplift)		
Categorie b: voorzieningen voor het huishouden			
Eigen Bijdrage CAK			
Omschrijving	Bij beroep op WLZ en/of WMO (bijv. hulp bij het huishouden; vervoersvoorziening etc.) is men vaak eigen CAK-bijdrage verschuldigd die inkomensafhankelijk wordt berekend. Als men die bijdrage desondanks toch niet zelf betalen kan, dan kan men daarvoor een verzoek bijzondere bijstand indienen. Wmo en WLZ worden als passende en toereikende voorliggende voorzieningen aangemerkt. Hierin heeft wetgever bewuste keuze gemaakt voor opleggen eigen bijdrage. Daarom worden deze kosten niet (langer) aangemerkt als bijzonder noodzakelijke kosten in de zin van art. 35 Pw. Alternatief is deelname CZV met dekking vanuit Wmo-module. Speciale aandacht wordt gevraagd voor verschillende woonvormen binnen 1 wooncomplex (bv Anbarg Eten-Leur).		
Voorliggende voorziening	Uitzondering: verstrekking bijz. bijstand is op grond van buitenwettelijk begunstigend beleid mogelijk conform het bepaalde in artikel 10 lid 2 van de beleidsregels bijzondere bijstand. CZV vergoedt CAK-bijdragen tot max. € 375,- [=bedrag maximale dekking 2017] op jaarbasis. Noot: geldt voor alle Wmo-bijdragen mits deze door CAK zijn opgelegd. Bij verzorgingsbehoevend kind van 3 tot 18 jaar sinds 01-01-2015 recht op 2x kinderbijslag.		
Reservering toepassen	Nee		
Vergoedingen:	De werkelijke CAK-kosten als recht bestaat op bijzondere bijstand	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	Voorwaarde om zo spoedig mogelijk deel te nemen aan CZV.		
Bewijsstukken	Besluit/factuur CAK		

Categorie c: voorzieningen voor wonen

Alarmsysteem

Omschrijving	Ingeval van een medische aandoening of ouderdom is gebruik van alarmsysteem soms noodzakelijk.		
Voorliggende voorziening	Bij medische noodzaak: zorgverzekeraar / CZV.		
Reservering toepassen	Nee		
Vergoedingen:	noodzakelijke huurkosten en eventuele abonnementskosten	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	Geen		
Bewijsstukken	Bewijsstuk van de te maken kosten		

Babyskamer - babyuitzet

Omschrijving	De kosten van: babykleding, kinderwagen en inrichting van de babyskamer behoren tot de (incidenteel voorkomende) alg. noodzakelijke bestaanskosten die gefinancierd moeten worden d.m.v. reservering vooraf of gespreide betaling achteraf. Alleen bij noodzakelijke en niet uitstelbare kosten en onmogelijkheid van reservering of lening, kan bijzondere bijstand worden verstrekt. Eigen bijdrage bevallingskosten en kraamzorg: De kosten van een bevalling en de kraamzorg na een bevalling, worden doorgaans grotendeels door de zorgverzekeraar vergoed. Voor medische kosten geldt dat de Zwv en aanvullende zorgverzekering als passende en toereikende voorliggende voorziening worden aangemerkt. De wetgever heeft hierbij bewuste keuze gemaakt voor het wel of niet vergoeden van deze kosten en het opleggen van een eigen bijdrage (voorbeeld: bij kraamzorg). Gelet hierop worden de eigen bijdragen bij bevallingskosten en kraamzorg niet aangemerkt als bijzonder noodzakelijke kosten in de zin van art. 35 Pw. Alternatief is deelname aan de CZV met uitgebreide dekking vanuit de aanvullende verzekering.		
Voorliggende voorziening	<ol style="list-style-type: none"> eigen bijdragen bij bevallingskosten en kraamzorg: Zwv en (collectieve) aanvullende zorgverzekering voor alle medische kosten met betrekking tot geboorte en kraamzorg. voor babykleding, kinderwagen en inrichting babyskamer: (persoonlijke) lening of koop op afbetaling mits volledig in kredietbehoefte kan worden voorzien. 		
Reservering toepassen	In het kader van buitenwettelijk beleid wordt geen gebruik gemaakt van reservering bij inkomen tot de bijstandsnorm genoemd in artikel 21 Pw. Bij een inkomen boven de bijstandsnorm ex. artikel 21 Pw: 5% v/h meerdere. Men wordt dan geacht vooraf te sparen voor de kosten aanschaf babykleding, kinderwagen en inrichting babyskamer vanaf het moment waarop men bekend is met de zwangerschap.		
Vergoedingen:	<ol style="list-style-type: none"> medische kosten, incl. eigen bijdrage bevalling en kraamzorg: geen bijz. bijstand. kosten inrichting babyskamer en aanschaf kinderwagen: uitgangspunt is aanschaf 2e hands-goederen waarbij maximale prijs wordt gesteld op helft van NIBUD-normen. Voor matras en kussens geldt ook de max. nieuwprijs van het NIBUD. voor kosten babykleding: NIBUD-normen (nieuw prijs) 	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Voor inrichtingskosten en babykleding geldt als hoofdregel leenbijstand. Verschuldigde aflossing bij verstrekking leenbijstand: <ol style="list-style-type: none"> 5% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm incl. VT (artikel 21 Pw) gedurende maximaal 36 maanden + 50% van het inkomen boven de Pw-norm als de belanghebbende een inkomen > Pw-norm heeft; voor jongeren met aanvullende bijzondere bijstand tot de bijstandsnorm voor een 21 jarige wordt voor de aflossingscapaciteit uitgegaan van de bijstandsnorm voor een 21 jarige (artikel 21 Pw). 		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	<u>Aandachtspunt:</u> letten op samenloop met andere aflossingsverplichtingen. Bijzondere bijstand voor inrichtingskosten en babykleding moet vooraf aangevraagd worden om noodzaak vast te kunnen stellen.		
Bewijsstukken	Proforma nota's.		

Bad -en douchekosten

Omschrijving	Door ziekte of handicap kan het voorkomen dat men vaker in bad moet of moet douchen. Voor de hieraan verbonden extra kosten van watergebruik en energie kan men beroep op bijz. bijstand doen.		
Voorliggende voorziening	geen tenzij voor verzorgingsbehoevend kind van 3 tot 18 jaar, sinds 01-01-2015 recht op 2x kinderbijslag		
Reservering toepassen	Nee		

Vergoedingen:	Kosten dat men extra in bad gaat of doucht t.o.v. wat normaal gebruikelijk is. Berekening volgens NIBUD-tabel	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	Geen		
Bewijsstukken	Bewijs waaruit de noodzaak en de meerkosten blijken		
Doorbetaling vaste lasten			
Omschrijving	Bij opname in een inrichting (=verpleegtehuis, psychiatrisch ziekenhuis, afkickcentrum) moet de algemene periodieke bijstandsnorm worden omgezet naar een lagere norm (art. 23 Pw). Die lagere norm is alleen bedoeld als zak-kleedgeld en daarvan kunnen niet de vaste lasten worden betaald. Indien er een noodzaak bestaat tot het blijven aanhouden van de eigen woonruimte kan, daarom bijzondere bijstand worden verleend in: 1. de niet door huurtoeslag gedekte woonkosten; 2. het vastrecht nutsvoorzieningen, 3. premie inboedelverzekering vanaf het moment waarop de bijstandsnorm wordt omgezet naar de norm zak- en kleedgeld. Mits er noodzaak is tot het aanhouden v/d eigen woonruimte geschiedt omzetting naar norm zak- en kleedgeld met ingang van de eerste dag van 3e maand volgend op de maand van opname.		
Voorliggende voorziening	Geen		
Reservering toepassen	nee		
Vergoedingen:	Huurkosten na aftrek huurtoeslag vermeerderd met vastrecht van nutsvoorzieningen en premie inboedelverzekering	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	Geen		
Bewijsstukken	Bewijs waaruit de hoogte van de te maken kosten blijkt.		
doorbetaling vaste lasten i.v.m. detentie			
Omschrijving	In de Participatiewet (=artikel 13 lid 1 onder a) is bepaald dat er géén recht op algemene en bijzondere bijstand bestaat als men rechtens van zijn vrijheid is ontnomen. Dit laat onverlet dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de nazorg aan inwoners die terugkeren uit detentie. Er zijn vijf leefgebieden die cruciaal zijn om de kans op succesvolle terugkeer na detentie te vergroten. De ambities op deze basisvoorwaarden zijn vastgelegd in het Convenant Re-integratie (ex-)gedetineerden tussen het ministerie van Veiligheid en Justitie en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Dit betreft de leefgebieden werk/inkomen, onderdak, identiteitsbewijs, schulden en zorg. Ter uitvoering hiervan heeft het Zorg- en Veiligheidshuis De Markiezaten te Bergen op Zoom eind 2016 aan de gemeenten in deze regio voorgesteld om de nazorg na detentie te versterken. Een onderdeel hiervan is om op grond van buitenwettelijk begunstigend beleid via de bijzondere bijstand de vaste lasten door te betalen voor gedetineerden die minimaal twee tot maximaal zes maanden in detentie moeten en dit zelf niet kunnen bekostigen. De ondergrens van twee maanden wordt gehanteerd omdat enerzijds de tijd te kort is om geïnformeerd te worden over de detentie en daarover een besluit te nemen. Anderzijds is het minder aangenaam dat bij een verblijf van korter dan 2 maanden in detentie de woningcorporatie reeds tot uitzetting overgaat. Om te voorkomen dat draaideurcriminelen continu aanspraak op deze regeling kunnen maken, stelt het Veiligheidshuis ook voor om na een succesvolle aanvraag de persoon drie jaar uit te sluiten van deze regeling. De argumentatie van het Veiligheidshuis is dat: - door verbetering van de nazorg na detentie de kans op recidive kleiner wordt en dat schade en overlast voor de samenleving wordt voorkomen, - de kosten van doorbetaling vaste lasten tijdens kortdurende detentie lager zijn dan de (totale) kosten die gemaakt moeten worden om weer een (nieuwe) woning te vinden en in te richten na terugkeer uit detentie. De zes Werkplein-gemeenten steunen dit voorstel van het Zorg- en Veiligheidshuis De Markiezaten. Op grond van buitenwettelijk begunstigend beleid kan, als de belanghebbende zelf onvoldoende middelen heeft om deze kosten te kunnen betalen en deze regeling de afgelopen drie jaar al niet eerder op belanghebbende is toegepast, bij een kortdurende detentie in Nederland tussen minimaal 2 en maximaal 6 maanden bijzondere bijstand voor de vaste lasten worden verstrekt. Op basis van individuele omstandigheden worden verder afspraken gemaakt over voorschotbetaling en versnelde aanvraagprocedure.		
Voorliggende voorziening	Minnelijke regeling met verhuurder en nutsleverancier		
Reservering toepassen	Indien detentieperiode voorzienbaar was		
Vergoedingen:	maandelijkse: - huur minus huurtoeslag en vastrecht voor energie - premie inboedelverzekering	Fiscaal belast	Nee

Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Leenbijstand op grond van art. 48 lid 2 onder b Pw.		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	Geen		
Bewijsstukken	bewijs opgelegde detentie (incl. duur en plaats); bewijs huur en vastrecht premie inboedelverzekering		
Dubbele huur bij aanvaarding andere woning			
Omschrijving	Bij verhuizing van de ene naar een andere woning is het gebruikelijk dat men tijdelijk geconfronteerd wordt met dubbele woonlasten (eerste huur en waarborgsom). Nieuwe woning moet immers vaak eerst worden opgeknapt (schoonmaken, schilderen, behangen e.d.) voordat men feitelijk de nieuwe woonruimte kan betrekken en de oude kan afstoten. Alléén bij noodzakelijke verhuizing bijz. bijstand verstrekken. Indien klant uit AZC komt regeling overbruggingsuitkering toepassen en geen extra bijstand voor dubbele huur		
Voorliggende voorziening	Geen		
Reservering toepassen	Ja, wel letten op feit of reservering al niet wordt meegenomen bij kosten woninginrichting.		
Vergoedingen:	bijz. bijstand ter hoogte van eerste maand huur v/d nieuwe woning	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	Geen		
Bewijsstukken	1. Kostenspecificatie 2. Bewijs waaruit blijkt dat de verhuizing noodzakelijk is		
Kosten inrichting/ huisraad			
Omschrijving	<p>Inrichtingskosten en aanschaf huisraad behoren tot incidenteel voorkomende alg. noodzakelijke bestaanskosten die gefinancierd moeten worden d.m.v. reservering vooraf of gespreide betaling achteraf. Alleen bij noodzakelijke en niet uitstelbare kosten en onmogelijkheid van reservering of lening, kan bijz. bijstand worden verstrekt. Een computer wordt geacht te behoren tot de inboedel/duurzame gebruiksgoederen (zie CRvB 09-04-2013, ECLI:NL:CRVB: 2013:BZ6701). De kosten van: verhuisbusje en verf/behang worden niet aangemerkt als duurzame gebruiksgoederen en kunnen daarom gelet op de art. 48 lid 2 en 51 Pw ook niet als leenbijstand worden verstrekt. (zie CRvB 17-02-2004, ECLI:NL:CRVB: 2004:AO3928).</p> <p>Let op specifieke situaties t.w.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. eerste woninginrichting: er wordt géén bijz. bijstand verstrekt voor de kosten van eerste woninginrichting, ook niet bij doorstroming van kamerbewoning naar een huurwoning. Uitzondering: statushouders. 2. statushouders: bij vestiging vanuit asielzoekerscentrum (AZC) in de gemeente, komen de kosten van "eerste inrichting" voor bijz. bijstand in aanmerking rekening houdend met eventuele voorliggende voorziening. 3. nieuwe aanvraag binnen huidige aflossingsperiode eerder verstrekte leenbijstand voor woninginrichting (bijv. gezinshereniging statushouders): qua noodzakelijke kosten wordt uitgegaan van hoger bedrag en wordt rekening gehouden met het reeds toegekende bedrag en wat daarop al is afgelost. 4. verhuizing naar andere gemeente: vestigingsgemeente moet inrichtingskosten beoordelen, vertrekgemeente beoordeelt verhuiskosten (bijv. huur auto/busje); 5. inrichtingskosten 18 tot 21 -jarigen: bij noodzaak zelfstandig wonen van weggelopen minderjarige die geen beroep op ouders kan doen, kan bijz. bijstand worden verstrekt; 6. echtscheiding / verbreking relatie: onderscheid wel/geen boedelscheiding. - wel boedelscheiding: alle vrijgekomen gelden (ook indien < dan vermogensvrijlating) dienen te worden aangewend voor de inrichting als zijnde de reservering; - nog geen boedelscheiding: aandringen op snelle boedelscheiding, verder normale beoordeling op voorliggende voorziening. <p>Bij woningaanvaarding moet bezien worden of (deel)-inboedel van vorige bewoner(s) kan worden overgenomen.</p>		
Voorliggende voorziening	(persoonlijke) lening of koop op afbetaling mits volledig in kredietbehoefte wordt voorzien. Dus géén combinatie van lening en bijzondere bijstand.		
Reservering toepassen	In het kader van buitenwettelijk beleid wordt geen gebruik gemaakt van reservering bij inkomen tot bijstandsnorm artikel 21 Pw. Bij inkomen boven bijstandsnorm artikel 21 Pw: 5% v/h meerdere waarbij reserveringstermijn geldt van 36 maanden.		

Vergoedingen:	Aanschaf 2 ^e hands-goederen waarbij maximale vergoeding bijz. bijstand wordt gesteld op de helft van NIBUD-normen voor inventaris. Uitzondering: voor vier huishoudelijke apparaten (koelkast met vriesvak, wasmachine, kookplaat (gas 4 pits of elektrisch) en afzuigkap) geldt max. nieuwprijs van NIBUD vanwege de veiligheid, levensduur en garantie. Voor matras en kussens geldt ook de max. nieuwprijs van het NIBUD. Bij statushouders met noodzakelijke volledige woninginrichting wordt specifieke vergoedingstabel toegepast.	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Voor duurzame gebruiksgoederen geldt als hoofdregel leenbijstand. Verschuldigde aflossing bij verstrekking leenbijstand: 1. 5% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm incl. VT (artikel 21 Pw) gedurende maximaal 36 maanden + 50% van het inkomen boven de bijstandsnorm als de belanghebbende een inkomen boven de bijstandsnorm heeft; 2. voor jongeren met aanvullende bijzondere bijstand tot de bijstandsnorm voor een 21 jarige wordt voor de aflossingscapaciteit uitgegaan van de bijstandsnorm voor een 21 jarige (artikel 21 Pw); 3. indien totale leenbijstand hoger uitvalt dan max. afl.-ruimte over 36 maanden op moment van de aanvraag dan op voorhand verschil om niet verstrekken.		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	<u>Aandachtspunt:</u> letten op samenloop met andere aflossingsverplichtingen. Indien cliënt in WSNP-traject zit: leenbijstand in overleg met bewindvoerder en na afloop WSNP-traject bezien voor omzetting naar om niet. Indien bijzondere bijstand moet worden verstrekt voor verhuisbusje en verf/ behang wordt het daarvoor benodigde bedrag om niet verstrekt.		
Bewijsstukken	Bijzondere bijstand moet vooraf aangevraagd worden om noodzaak vast te kunnen stellen. Aankoopbewijzen moeten 12 maanden bewaard worden. Proforma nota's.		
Verhuiskosten			
Omschrijving	Verhuiskosten binnen Nederland behoren tot incidenteel voorkomende alg. noodzakelijke bestaanskosten die gefinancierd moeten worden d.m.v. reservering vooraf of gespreide betaling achteraf. Uitzondering: Bij noodzakelijke verhuizing die niet uitstelbaar is kan bijzondere bijstand worden verstrekt. Verhuiskosten dienen aangevraagd te worden bij de vertrekgemeente.		
Voorliggende voorziening	Recht op WMO bezien als de verhuizing medisch noodzakelijk is		
Reservering toepassen	In het kader van buitenwettelijk beleid wordt geen gebruik gemaakt van reservering bij inkomen tot bijstandsnorm artikel 21 Pw. Bij inkomen boven bijstandsnorm artikel 21 Pw: 5% v/h meerdere waarbij reserveringstermijn geldt van 36 maanden. Wel letten op feit of reservering al niet wordt meegenomen bij kosten woninginrichting.		
Vergoedingen:	Noodzakelijke transportkosten op basis van adequaat goedkoopste voorziening. Vergoeding verf/behang op basis van nieuwprijs NIBUD.	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	Geen		
Bewijsstukken	Bewijsstuk gemaakte kosten		
Woningaanpassing i.v.m. handicap			
Omschrijving	Voor de kosten van woningaanpassing (niet zijnde inrichtingskosten, dus aard en nagelvaste woningaanpassingen) ten gevolge van een handicap dient in eerste instantie een beroep gedaan te worden op de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Als geen beroep op Wmo mogelijk is en er is sprake van zeer dringende redenen als bedoeld in art. 16 Pw kan bijzondere bijstand worden verstrekt		
Voorliggende voorziening	Wmo		
Reservering toepassen	Nee		
Vergoedingen:	geen, tenzij art. 16 Pw toegepast wordt, dan noodzakelijke kosten op basis van adequaat goedkoopste voorziening.	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	Geen		
Bewijsstukken	kosten woningaanpassing		
Woonkosten			
Omschrijving	Woonkosten behoren naar hun aard tot de algemeen noodzakelijke bestaanskosten. Bij hoge woonkosten voor een huurwoning dient beroep op huurtoeslag te worden gedaan. Bijz. bijstand is slechts tijdelijk mogelijk zolang nog geen recht op huurtoeslag bestaat. Bij een koopwoning bestaat veelal recht op vermindering van inkomstenbelasting wegens aftrek rentekosten. Bijz. bijstand is		

	slechts tijdelijk mogelijk zolang nog geen adequate vervangende huisvesting kan worden verkregen.		
Voorliggende voorziening	<p>Bij huurwoning: huurtoeslag; Bij een formeel huwelijk of geregistreerd partnerschap is de "echtgenoot" volgens de fiscale wetgeving automatisch toeslag partner ongeacht of deze wel of niet in Nederland verblijft. Zie tool op site www.belastingdienst.nl zoekterm: "wie is mijn toeslagpartner". Het feit dat iemand een toeslagpartner heeft betekent niet zonder meer dat er nooit recht op toeslagen bestaat. Per soort toeslag gelden er dan verschillende voorwaarden en bij aantal toeslagen kijkt de Belastingdienst naar het inkomen/vermogen van de toeslagpartner in het buitenland. Bij huurtoeslag geldt als de toeslagpartner elders woont wordt <u>geen</u> rekening gehouden met de toeslagpartner. De mededeling van een klant dat er geen recht op huurtoeslag bestaat moet dan dus andere oorzaak hebben (bijv. dat er meerdere personen in dezelfde woning wonen).</p>		
Reservering toepassen	bij koopwoning: vermindering inkomstenbelasting		
Vergoedingen:	<p>Nee</p> <p>Bij huurwoning: berekening bedrag bijz. bijstand volgens tabel huurtoeslag. Als woonkosten hoger zijn dan max. subsidiabele huur-grens, dient dat (meerdere) deel voor 100% te worden meegerekend. Bij eigen woning, woonwag en woonschip: berekening bedrag bijz. bijstand idem als bij huurwoning. Hierbij voorts rekening houden met: - rentelasten; - zakelijke lasten; - kosten onderhoud eigen woning; - fiscaal voordeel a.g.v. hypotheek-renteaftrek.</p> <p>Onder zakelijke lasten worden verstaan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bij een eigen woning: de rioolrechten, het eigenaarsaandeel van de onroerendzaakbelastingen, de brandverzekering, de opstal-verzekering en het eigenaarsaandeel van de waterschapslasten) en een naar omstandigheden vast te stellen bedrag voor onderhoud. 2. Bij een eigen woonwag en woonschip: stageld, liggeld of onroerendzaakbelastingen, in ieder geval niet zijnde energiekosten. 	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	Bij huurwoning tot max. huurtoeslaggrens: verstrekking tot tijdstip waarop recht op huurtoeslag bestaat. Bij koopwoning: verhuisplicht naar betaalbare huurwoning. Daarom steeds voor max. 1 jaar toekennen. Bij huur –en koopwoning én woonkosten boven max. bedrag huurtoeslaggrens: toekenning voor 1 jaar met verhuisplicht. Als bij opgelegde verhuisplicht bij afloop van die termijn blijkt dat betrokkene redelijke pogingen ondernomen heeft om goedkopere woonruimte te vinden en dit is niet gelukt, dan kan woonkostentoeslag worden verlengd. Verlenging dan steeds voor tijdvak van maximaal 1 jaar.		
Bewijsstukken	Bij huurwoning: - bewijs (subsidiabele) huurkosten; - beschikking afwijzing huur-toeslag Bij koopwoning: - bewijs onderhoudskosten eigen woning; - bewijs rentekosten hypothecaire lening-(en). Dit excl. evt. aflossingsdeel en premie levensverzekering; - bewijs vermindering, of voorlopige teruggave, inkomstenbelasting wegens aftrek hypotheekrente. - bewijs zakelijke lasten		
Categorie d: voorzieningen voor opvang			
Kinderopvang bij sociaal medische indicatie (SMI)			
Omschrijving	Indien door medische en/of sociale redenen noodzakelijke kosten van kinderopvang moeten worden gemaakt, kan (bijzondere) bijstand worden verleend. Dit is veelal van toepassing als de kinderopvang van belang wordt geacht voor de ontwikkeling van het kind.		
Voorliggende voorziening	Als sprake is van Voor- en Vroegschoolse Educatie (z.g. VVE-middelen) de door de gemeente ingezette subsidiering van deze vorm van kinderopvang. Beleid Werkplein-gemeenten: - Etten-Leur: kinderopvang bij SMI is bij WMO ondergebracht waardoor Wmo voorliggende voorziening is; - Halderberge: maatwerk via bijzondere bijstand - Moerdijk: kinderopvang bij SMI is bij het Centrum voor Jeugd en Gezin ondergebracht per 1-1-2018 waardoor dit een voorliggende voorziening is; - Roosendaal: kinderopvangorganisatie Kober krijgt hiervoor gemeentelijke subsidie waardoor dit voorliggend voorziening is ; - Rucphen: maatwerk via de bijzondere bijstand, geen voorliggende voorziening via VVE-middelen - Zundert: maatwerk via bijzondere bijstand		
Reservering toepassen	Nee		
Vergoedingen:	Noodzakelijke kosten die resteren na aftrek kinderopvangtoeslagen eventuele subsidiebijdrage gemeente	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	Geen		

Bewijsstukken	- factuur kosten kinderopvang - bewijs kinderopvangtoeslag. - bewijs noodzaak SMI kinderopvang		
Kinderopvang i.v.m. arbeid –scholing - inburgering			
Omschrijving	Voor de kosten van kinderopvang i.v.m.: werk, volgen van een noodzakelijk geachte opleiding of opdoen van werkervaring in het kader van een re-integratietraject, dient in eerste instantie een beroep te worden gedaan op de Wet kinderopvang (WKO) en de kinderopvangtoeslag v/d Rijksbelastingdienst. Het Rijksbeleid is er op gericht dat ouders/verzorgers, ongeacht hun inkomen, een deel van de kinderopvang-kosten zelf moeten betalen. Als het Werkplein de belanghebbende de verplichting oplegt om een re-integratie-traject te volgen dan kunnen de voor eigen rekening blijvende kosten vanuit het re-integratietraject-budget worden vergoed. De kosten van kinderopvang i.v.m. arbeid – scholing - inburgering worden niet aangemerkt als bijzonder noodzakelijke kosten van het bestaan. Om die reden wordt hiervoor geen bijzondere bijstand verstrekt.		
Voorliggende voorziening	Kinderopvangtoeslag Rijksbelastingdienst, re-integratietraject-budget.		
Reservering toepassen	Nee		
Vergoedingen:	Geen.	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	n.v.t.		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	geen		
Bewijsstukken	n.v.t.		
Peuterspeelzaal			
Omschrijving	Er kunnen twee redenen worden onderscheiden waarbij sprake is van noodzakelijk peuterspeelzaal bezoek t.w.: 1. verzorgende ouder werkt, of volgt een re-integratietraject: Op 31-5-2017 is de wijziging van de Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk gepubliceerd in het Staatsblad (Stb 2017 – 252). Een onderdeel van deze wetswijziging is dat de financieringsstructuur van de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk gelijk wordt getrokken. Dit houdt in dat per 1-1-2018 ouders die werken, of een re-integratietraject volgen, recht hebben op kinderopvangtoeslag als hun kind naar de kinderopvang gaat of de peuterspeelzaal bezoekt. Net als bij de kostensoort "Kinderopvang arbeid/scholing" wordt de kinderopvangtoeslag van de Rijksbelastingdienst in dit geval als toereikende en passende voorliggende voorziening aangemerkt. Als het Werkplein de belanghebbende de verplichting oplegt om een re-integratie-traject te volgen dan kunnen de voor eigen rekening blijvende kosten vanuit het re-integratie-traject-budget worden vergoed. De kosten van peuterspeelzaalbezoek i.v.m. arbeid – scholing - inburgering worden niet aangemerkt als bijzonder noodzakelijke kosten van het bestaan. Om die reden wordt hiervoor geen bijzondere bijstand verstrekt. 2. er is een medische of sociale noodzaak voor de ouder en/of het kind om de peuterspeelzaal te bezoeken: Gedacht kan worden aan situaties waarbij het kind ADHD heeft, of de ouder medische/sociale beperkingen heeft. Mits er zo'n noodzaak is tot peuterspeelzaalbezoek, kan in de daaraan verbonden kosten bijzondere bijstand worden verstrekt. Uitzondering: zie onderdeel voorliggende voorziening.		
Voorliggende voorziening	1. als verzorgende ouder: werkt, scholing, inburgering, of een re-integratietraject volgt: kinderopvangtoeslag Rijksbelastingdienst, re-integratietraject-budget. 2. bij medische of sociale noodzaak: of, en zo ja welke voorliggende voorzieningen er zijn, is per gemeente verschillend. Gemeente Etten-Leur: Bij geen recht op kinderopvangtoeslag en afname van peuteropvang bij de Kober groep, is men een alleen een door Kober vastgestelde maandelijkse eigen bijdrage verschuldigd. Als het inkomen van de ouder(s) minder is dan 120% van de bijstandsnorm en men heeft geen vermogen boven de Pw-vrijlating, dan bestaat er recht op kwijtschelding van die eigen bijdrage. De beoordeling van die kwijtschelding geschiedt door de kinderdagverblijven en peuteropvangaanbieders. Voor kinderen met een taalachterstand worden via de zogenaamde VVE-subsidie twee (extra) dagdelen gefinancierd. Gemeente Halderberge: Kinderopvangtoeslag Rijksbelastingdienst en voor kinderen met taalachterstand de VVE-subsidie. Voor peuteropvang voor niet-werkende ouders of een kind zonder VVE-indicatie kan bij medisch/sociale noodzaak voor de (lage) vergoeding die de ouders moeten betalen (tarief 2016: € 96,- per jaar), bijzondere bijstand worden toegekend. Gemeente Moerdijk: Kinderopvangtoeslag, VVE-subsidie of een vergoeding van de gemeente aan doelgroepouders Gemeente Roosendaal: kent alleen de zogenaamde VVE-subsidie voor bezoek peuterspeelzaal door kinderen met taalachterstand (extra dagdelen). Streven is om ingaande 1 jan. 2017 het peuterspeelzaal-		

	<p>werk samen te voegen met het onderwijs; Gemeente Rucphen: sinds aug 2014 heeft de gemeente Rucphen de financiering gewijzigd waardoor ouders die werken aanspraak kunnen maken op kinderopvangtoeslag. Voor ouders met kinderen met taalachterstand geldt dat zij hun kind 1 dagdeel naar de peuter- speelzaal kunnen laten gaan en daarbij de lage eigen bijdrage verschuldigd zijn. Gemeente Zundert: Kinderopvangtoeslag Rijksbelastingdienst en voor kinderen met taalachterstand de VVE-subsidie.</p>		
Reservering toepassen	Nee		
Vergoedingen:	<ol style="list-style-type: none"> als verzorgende ouder werkt, of volgt een re-integratietraject: geen. bij medische of sociale noodzaak: de voor eigen rekening blijvende noodzakelijke kosten 	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	Geen		
Bewijsstukken	Verklaring arts/consultatiebureau; Factuur peuterspeelzaal		
<p>Categorie e: kosten uit maatschappelijke zorg</p> <p>Kosten telefoon / internet</p>			
Omschrijving	<p>Kosten voor aanschaf en abonnement telefoon en internet behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan die bestreden moeten worden uit het reguliere inkomen ook al bevindt zich dit op het niveau van het sociaal minimum. Voor deze kosten wordt daarom geen bijz. bijstand verstrekt tenzij er sprake is van zeer dringende redenen als bedoeld in art. 16 Pw. Bij medische redenen moet er een beroep op de Zorgverzekeringswet worden gedaan.</p>		
Voorliggende voorziening	<p>Bij medische redenen, bijv. aangepaste telefoon, tekst – beeldtelefoon, is de Zvw en de Regeling zorgverzekering van toepassing.</p>		
Reservering toepassen	Nee		
Vergoedingen:	Geen tenzij zeer dringende redenen	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Bij zeer dringende redenen om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	Geen		
Bewijsstukken	n.v.t.		
<p>Reiskosten</p>			
Omschrijving	<p>Reiskosten verbonden aan de deelname aan het maatschappelijk verkeer, of i.v.m. arbeid - scholing e.d., behoren tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan. Alleen indien sprake is van bijzondere omstandigheden kan een beroep op bijzondere bijstand worden gedaan. In dit verband worden zes bijzondere omstandigheden onderscheiden t.w.: 1. reiskosten i.v.m. bezoek van gezins- of familielid t/m de 2e graad die elders behandeld wordt. Bezoekfrequentie bij 1° graad: om de dag; bij 2° graad: 2 maal per week; 2. medische reiskosten v/d aanvrager op basis van goedkoopste vervoersmogelijkheid; 3. kosten i.v.m. halen/brengen of bezoek van uit huis geplaatste kinderen met frequentie van 2 maal per maand, tenzij afwijking o.g.v. behandelplan; 4. kosten bezoek gedetineerde partner, of gedetineerd gezinslid in 1° graad met bezoekfrequentie van 1 maal per maand; 5. kosten bijwonen gerechtelijke procedures voor zover voortvloeiend uit opgelegd Pw-voorwaarden die leiden tot vermindering of beëindiging van de algemene bijstand (b.v. alimentatieprocedure); 6. kosten schoolbezoek van: - kinderen die voortgezet onderwijs volgen als de enkele reisafstand meer dan 10 km bedraagt, - statushouder die de internationale schakelklas (ISK) voor anderstalige leerlingen volgt als de enkele reisafstand meer dan 10 km bedraagt. Onderstaande (reis)kosten worden niet aangemerkt als bijzonder noodzakelijke kosten in de zin van de bijzondere bijstand:</p> <ol style="list-style-type: none"> reiskosten verbonden aan schoolbezoek van personen van 18 jaar en ouder die: MBO - HBO - WO-onderwijs volgen; reiskosten verbonden aan het volgen van een inburgeringstraject. <u>Noot:</u> als het Werkplein de belanghebbende de verplichting oplegt om een (duaal) re-integratietraject te volgen dan kunnen de voor eigen rekening blijvende reiskosten vanuit het re-integratietraject-budget worden vergoed. parkeergeld bij gebruik van de eigen auto. 		
Voorliggende voorziening	<p>Zorgverzekeringswet; Wmo-voorziening; andere tegemoetkoming in de reiskosten.</p>		
Reservering toepassen	Nee		
Vergoedingen:	<ol style="list-style-type: none"> noodzakelijke reiskosten o.b.v. goedkoopste mogelijkheid openbaar vervoer; 	Fiscaal belast	Nee

	2.	is openbaar vervoer niet mogelijk of niet effectief of reëel dan € 0,19 per kilometer aan de hand van ANWB-routeplanner (kortste route);		
	3.	bij reiskosten VO-schoolbezoek: bijdrage i/d reiskosten van: € 350,- per schooljaar voor kinderen t/m 17 jaar. O.g.v. individuele redenen kan van dit bedrag worden afgeweken, denk bijv. bij ISK of speciaal onderwijs.		
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Om niet			
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	Geen			
Bewijsstukken	Afsprakenkaart medische behandelingen; reisbiljetten; of bewijzen van de instelling waaruit bezoek blijkt.			
Categorie f: financiële transacties				
Beschermingsbewind niet zijnde WSNP				
Omschrijving	Om mensen te beschermen die om diverse redenen niet of niet geheel voor zichzelf kunnen zorgen, bestaan er drie beschermingsmaatregelen of combinatie hiervan:			
	1.	curatele (ook wel onder curatelestelling genoemd). Betrokken persoon wordt dan handelingsonbekwaam.		
	2.	beschermingsbewind (ook wel bewindvoering of onder bewindstelling genoemd). Iemand mag dan niet meer zelf beslissen over de goederen die onder bewind staan. Beschermingsbewind moet niet verward worden met WSNP-bewindvoering.		
	3.	Mentorschap. Mentorschap is van toepassing wanneer iemand niet meer zelf mag/kan beslissen over: verzorging, verpleging en behandeling (bijv. bij een verstandelijke handicap).		
		Voor de kosten van beschermingsbewind genoemd onder a t/m c kan in zijn algemeenheid worden gesteld dat deze als bijzonder en noodzakelijk zijn aan te merken. Daarom komen deze voor bijz. bijstandsverlening in aanmerking. Voor de kosten van bewindvoering WSNP wordt geen bijzondere bijstand verleend omdat deze uit de boedel betaald moeten worden. Als de boedel ontoereikend is kan de WSNP-bewindvoerder een beroep doen op subsidie o.g.v. het Besluit subsidie bewindvoerder schuldsanering.		
Voorliggende voorziening	geen			
Reservering toepassen	Nee			
Vergoedingen:	1.	bedragen genoemd in de "Regeling beloning curatoren, bewindvoerders en mentoren"	Fiscaal	Nee
	2.	Griffierecht	belast	
	3.	Eventuele administratiekosten die de bank in rekening brengt voor het openen van een nieuwe bankrekening		
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Om niet			
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	Geen			
Bewijsstukken	- vonnis kantonrechter; - factuur bewindvoerder.			
Rechtsbijstand (advocaatkosten)				
Omschrijving	Uit jurisprudentie CRVB blijkt dat als men voor de kosten verbonden aan het voeren van juridische procedures bijzondere bijstand vraagt, de Wrb in beginsel als een toereikende en passende voorliggende voorziening moet worden gezien. Gelet op art. 15 Pw dient in die kosten dan ook geen bijzondere bijstand te worden verstrekt. Als er echter sprake is van een verleende toevoeging o.g.v. de Wrb en de rechtzoekende is niet in staat om die eigen bijdrage uit eigen middelen te kunnen betalen, dan kan desgevraagd voor die eigen bijdrage wel bijzondere bijstand worden verstrekt. Degenen die daarvoor in aanmerking komen en aan wie een toevoeging op grond van de Wrb is verleend, kunnen vervolgens tegen een (sterk) gereduceerd tarief procederen. Dit is o.a. geregeld in het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand (Bebr) en het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 (Bvr). Bij de uitvoering van de Wrb is de financiële draagkracht van de rechtzoekende in het z.g. peiljaar (=2 ^e kalenderjaar dat voorafgaat aan het aanvraagjaar) van belang. Zie hoofdstuk V: art. 34 Wrb e.v. van de Wrb. Hoe hoger de draagkracht, hoe hoger de verschuldigde eigen bijdrage. Hoofregel in de Wrb is dat uitgegaan wordt van het door de Belastingdienst definitief vastgestelde verzamelinkomen in het peiljaar. Bij een terugval van inkomen of vermogen van ten minste 15% t.o.v. het peiljaar, kan bij het bestuur van de raad voor de rechtsbijstand een verzoek worden ingediend om uit te gaan van het inkomen of vermogen in het aanvraagjaar (=z.g. peiljaarverlegging art. 34c Wrb). Zo'n verzoek om peiljaarverlegging dient ingediend te worden binnen zes weken na de bekendmaking van het besluit om een toevoeging. Er wordt géén bijz. bijstand verstrekt voor rechtsbijstand kosten: - voortvloeiende uit of verband houdend met de uitoefening van een zelfstandig bedrijf of beroep en/of de stopzetting /liquidatie van een zelfstandig bedrijf of beroep; - welke het			

	gevolg zijn van ongevallen met motorvoertuigen en/of (vakantie)reizen naar het buitenland.		
Voorliggende voorziening	- Wrb incl. melding/ doorverwijzing via Juridisch Loket; - adequate particuliere verzekeringen (o.a. reisongevallenverzekering)		
Reservering toepassen	Nee		
Vergoedingen:	<ol style="list-style-type: none"> 1. laagste tarief eigen bijdrage o.g.v. art. 35 Wet op de rechtsbijstand en het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand (Bebr). Opm.: bij doorverwijzing Juridisch Loket (=voorliggende voorziening) wordt de eigen bijdrage Wrb van de klant verlaagd. 2. bij afwijzing van tijdig ingediend verzoek voor peiljaarverlegging door het bestuur van de raad voor de rechtsbijstand: de hogere eigen bijdrage Wrb. Is er geen, of op te laat tijdstip, een verzoek om peiljaarverlegging gedaan, dan wordt bijz. bijstand verleend voor het laagste tarief eigen bijdrage Wrb. 3. als de klant zelf juridische hulp inroept zonder tussenkomst Juridisch Loket dan wordt bedrag van de bijz. bijstand vastgesteld op bedrag wat verschuldigd zou zijn als klant wel bij Juridisch Loket zou zijn geweest. 4. griffierecht en kosten uittreksels aktes. 	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	Geen		
Bewijsstukken	- bewijs toevoeging; - nota advocaat.		
Schuldhelpverleningskosten (budgetbeheer)			
Omschrijving	Om budgetbeheer te kunnen opstarten is het soms noodzakelijk dat men kan beschikken over een basisbedrag, om bijvoorbeeld lopende reserveringen in te vullen, of eerste, kleine extra uitgaven te doen. Er moet vaak snel gehandeld kunnen worden om grotere problemen te voorkomen. Om het opstarten van budgetbeheer mogelijk te maken dient incidenteel bijzondere bijstand te worden verstrekt. Een verzoek tot het opstarten van budgetbeheer gaat uit van de Kredietbank of het meldpunt schuldhulpverlening. Als het Meldpunt Schuldhulpverlening gemotiveerd een positief advies geeft, kan bij schrijnende situaties bijzondere bijstand worden verleend.		
Voorliggende voorziening	Kredietbank of WSNP		
Reservering toepassen	Nee		
Vergoedingen:	tot maximaal de opstartkosten budget-beheer: € 350.	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	om niet.		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	n.v.t.		
Bewijsstukken	advies van het meldpunt schuldhulpverlening.		
Categorie g: uitstroombevordering			
Omscholing/studie (zowel tertiair nivo (=hoger beroeps –en wetenschappelijk onderwijs), als niet tertiair)			
Omschrijving	Als een belanghebbende een scholing of studie volgt, zijn de WSF en WTOS adequate voorliggende voorzieningen ter voorziening in de kosten van levensonderhoud en studie. Deze kosten worden niet via de bijzondere bijstand vergoed. Als op individueel niveau scholing noodzakelijk wordt geacht moet deze scholing onderdeel uitmaken van het opgestelde re-integratieplan en dienen de kosten gefinancierd te worden vanuit het re-integratiebudget.		
Voorliggende voorziening	WSF en WTOS		
Reservering toepassen	n.v.t.		
Vergoedingen:	geen	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	n.v.t.		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	n.v.t.		
Bewijsstukken	n.v.t.		
Opleidingskost BBL opleiding			

Omschrijving	In de praktijk kan het voorkomen dat een thuiswonend kind van 18 jaar of ouder een Beroeps Begeleidende Leer- weg (BBL-opleiding = 4 dagen stage en 1 dag school)) volgt, maar de kosten van deze opleiding in afwijking van wat gebruikelijk is, niet door de werkgever worden vergoed. In deze situatie wordt het kind, maar indirect natuurlijk ook de ouder, geconfronteerd met extra noodzakelijke kosten die eigenlijk niet vanuit het reguliere inkomen van ouder en kind bestreden kunnen worden. Deze kosten worden niet via de bijzondere bijstand vergoed. Als op individueel niveau deze scholing noodzakelijk wordt geacht, moet deze scholing onderdeel uitmaken van het opgestelde re-integratieplan en dienen de kosten gefinancierd te worden vanuit het re-integratiebudget.		
Voorliggende voorziening	Geen		
Reservering toepassen	n.v.t.		
Vergoedingen:	geen		Fiscaal belast Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	n.v.t.		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	n.v.t.		
Bewijsstukken	n.v.t.		
Categorie h: medische dienstverlening			
Alternatieve geneeswijzen en geneesmiddelen			
Omschrijving	Bij alternatieve geneeswijzen valt bijv. te denken aan: - consulten/behandelingen door een arts Moermantherapie, - arts enzymtherapie, - antroposofisch arts, - acupuncturist (lid NVA), - arts manuele geneeskunde, - arts iriscopist, - arts natuur-geneeswijzen, - chiropracticier (lid NAC), - geestelijke gezondheidszorg door personen of instellingen uit het niet reguliere circuit. Gelet op het bepaalde in art. 15 Pw wordt de Zorgverzekeringswet gezien als adequate voorliggende voorziening. Om die reden wordt geen bijz. bijstand verstrekt in de kosten van alternatieve geneeswijzen en geneesmiddelen. Dit houdt dus ook in dat indien cliënten door onvrede over: - het resultaat van de behandeling en/of - de behandelaar, kiezen voor alternatieve geneeswijzen en geneesmiddelen waarvan de kosten niet vergoed worden o.g.v. de Zorgverzekeringswet (Z.v.w.) of Wlz, alle daaraan verbonden kosten door de cliënt zelf moeten worden betaald en niet voor vergoeding via de bijzondere bijstand in aanmerking komen. De Zvw wordt als passende en toereikende voorliggende voorziening aangemerkt. Hierin heeft wetgever bewuste keuze gemaakt voor het wel of niet vergoeden van deze kosten en het opleggen van eventuele eigen bijdragen. Daarom worden deze kosten niet aangemerkt als bijzonder noodzakelijke kosten in de zin van art. 35 Pw. Alternatief is deelname aan de CZV met uitgebreide dekking vanuit de aanvullende verzekering.		
Voorliggende voorziening	Zvw en (collectieve) aanvullende zorgverzekering		
Reservering toepassen	n.v.t.		
Vergoedingen:	geen		Fiscaal belast Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	n.v.t.		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	n.v.t.		
Bewijsstukken	n.v.t.		
Dieetkosten			
Omschrijving	In beginsel behoren dieetkosten, die de normale voedingskosten niet of niet in belangrijke mate overtreffen, tot de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan te worden gerekend die uit het beschikbare inkomen moeten worden bestreden. Dit houdt in dat normaliter géén bijzondere bijstand kan worden verstrekt voor dieetkosten, tenzij het een dieet betreft, dat in belangrijke mate kostenverhogend is t.o.v. reguliere voeding. Opgemerkt wordt dat een voorgeschreven dieet in beginsel niet behoeft te leiden tot hogere voedingskosten. Dieetkosten zijn eigenlijk te splitsen in 2 hoofdgroepen t.w.: 1. dieetpreparaten (=vloeibare energie –en eiwitrijke voedingsmiddelen (z.g. astronautenvoedsel), die via een natuurlijke weg, een sonde of een infuus-pomp worden toegediend). De kosten van dieetpreparaten worden niet via bijz. bijstand vergoed omdat deze volledig (dus zonder eigen bijdrage) door de zorgverzekeraar worden vergoed o.g.v. de Zvw. De Zvw wordt als passende en toereikende voorliggende voorziening aangemerkt. Hierin heeft wetgever bewuste keuze gemaakt voor het wel of niet vergoeden van deze kosten en het opleggen van eventuele eigen bijdrage. Daarom worden deze kosten niet (langer) aangemerkt als bijzonder noodzakelijke kosten in de zin van art. 35 Pw. Alternatief is deelname aan de CZV met uitgebreide dekking vanuit de aanvullende verzekering.		

	2.	dieetproducten (betreft voedingsproducten als zoutloze kaas, suikervrije jam, halvarine, glutenvrij brood, e.d.). Als op medisch advies dieetproducten moeten worden gebruikt, kan dit in sommige gevallen extra kosten met zich meebrengen die voor bijz. bijstand in aanmerking kunnen komen. Hiervoor moet medisch advies opgevraagd worden.		
Voorliggende voorziening		Voor dieetpreparaten: Zvw en (collectieve) aanvullende zorgverzekering. Voor dieetproducten: geen.		
Reservering toepassen		n.v.t.		
Vergoedingen:	1.	dieetpreparaten: geen vergoeding via de bijzondere bijstand	Fiscaal belast	Nee
	2.	dieetproducten: tabel meerkosten dieetvoeding NIBUD		
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:		Om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:		n.v.t.		
Bewijsstukken		Bewijs internist of diëtiste met betrekking tot medische noodzaak en soort dieet		
Eigen risico zorgverzekering				
Omschrijving		Per 1 januari 2008 is de Zorgverzekering (Zvw) aangepast waarbij de (oude) z.g. no-claim-teruggave is vervangen door een verplicht eigen risico per kalenderjaar. Dit eigen risico geldt voor alle verzekerden van 18 jaar en ouder. Opgemerkt wordt dat het eigen risico alleen geldt voor verstrekkingen vanuit de basisverzekering m.u.v. huisarts en kraamzorg en niet voor verstrekkingen vanuit de aanvullende zorgverzekeringen. Mensen met een laag inkomen zijn/worden hiervoor gecompenseerd via de (verhoogde) zorgtoeslag. De groep chronisch zieken en gehandicapten wordt daarnaast nog extra gecompenseerd via een landelijke maatregel doordat de z.g. BTU-regeling (=belastingaftrek) werd verhoogd. Buiten dit verplicht eigen risico, bieden veel zorgverzekeraars hun cliënten nog de optie aan van een vrijwillig (veel) hoger eigen risico in ruil voor een aanzienlijke premiereductie. Omdat de invoering van dit verplicht eigen risico een bewuste keuze van de wetgever is wordt, gelet op het bepaalde in art. 15 lid 1 Pw, hiervoor geen bijzondere bijstand verstrekt.		
Voorliggende voorziening		Zvw		
Reservering toepassen		n.v.t.		
Vergoedingen:		geen	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:		n.v.t.		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:		n.v.t.		
Bewijsstukken		n.v.t.		
Fysiotherapie				
Omschrijving		De kosten van fysiotherapie komen in een aantal situaties voor vergoeding via de Zorgverzekeringswet in aanmerking. Zorgverzekeraars bieden via hun aanvullende pakketten vaak een bredere dekking aan. Voor medische kosten en behandelingen geldt in zijn algemeenheid dat de Zvw en de Regeling zorgverzekering als voorliggende, passende en toereikende voorzieningen zijn aan te merken. Op grond van buitenwettelijk begunstigend beleid kan gelet op het bepaalde in artikel 10 lid 2 van de Beleidsregels bijzondere bijstand en aanvullend op de vergoeding waarop recht bestaat vanuit de basis –en/of aanvullende zorgverzekering voor de kosten van fysiotherapie bijzondere bijstand worden verstrekt. Voorwaarde is wel dat daarvoor in de individuele situatie een medische noodzaak aanwezig moet zijn.		
Voorliggende voorziening		Zvw en (collectieve) aanvullende zorgverzekering		
Reservering toepassen		n.v.t.		
Vergoedingen:	1.	noodzakelijke kosten na aftrek van de vergoeding uit de basis –en aanvullende zorgverzekering. Zie vergoedingenoverzicht czv-CZ.	Fiscaal belast	Nee
	2.	bij toepassing van art. 10 lid 2 onder b van de Beleidsregels bijzondere bijstand: maximaal de vergoeding uit het vergoedingen- overzicht czv-CZ met de laagste premie		
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:		om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:		n.v.t.		
Bewijsstukken		bewijs waaruit noodzaak van de behandeling en hoogte v/d kosten blijkt		
Huidaandoeningen				
Omschrijving		De behandeling van bepaalde huidaandoeningen komen voor vergoeding via de Zorgverzekeringswet in aanmerking. Zorgverzekeraars bieden via hun aanvullende		

	<p>pakketten vaak een bredere dekking aan. Voor medische kosten en behandelingen geldt in zijn algemeenheid dat de Zvw en de Regeling zorgverzekering als voorliggende, passende en toereikende voorzieningen zijn aan te merken. Op grond van buitenwettelijk begunstigend beleid kan gelet op het bepaalde in artikel 10 lid 2 van de Beleidsregels bijzondere bijstand en aanvullend op de vergoeding waarop recht bestaat vanuit de basis –en/of aanvullende zorgverzekering voor de kosten van:</p> <ol style="list-style-type: none"> ernstige acnebehandeling in het gezicht, lichttherapie thuis (met apparatuur uit het ziekenhuis) bij ernstige psoriasis en ernstige vitiligo, 		
	<p>bijzondere bijstand worden verstrekt. Voorwaarde is wel dat daarvoor in de individuele situatie een medische noodzaak aanwezig moet zijn.</p>		
Voorliggende voorziening	Zvw en (collectieve) aanvullende zorgverzekering		
Reservering toepassen	n.v.t.		
Vergoedingen:	<ol style="list-style-type: none"> noodzakelijke kosten na aftrek van de vergoeding uit de basis –en aanvullende zorgverzekering. Zie vergoedingenoverzicht czv-CZ. bij toepassing van art. 10 lid 2 onder b van de Beleidsregels bijzondere bijstand: maximaal de vergoeding uit het vergoedingen- overzicht czv-CZ met de laagste premie 	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	n.v.t.		
Bewijsstukken	bewijs waaruit noodzaak van de behandeling en hoogte v/d kosten blijkt		
Hulpmiddelen, specifiek			
Omschrijving	<p>Voorbeelden van medische hulpmiddelen zijn: ADL -hulpmiddelen, aangepaste lingeerie i.v.m. borstprothese, hoortoestel (incl. batterijen), orthopedisch schoeisel, steunzolen, elastische kousen e.d.. Voor medische kosten en behandelingen (incl. hulpmiddelen) geldt in zijn algemeenheid dat de Zvw en de Regeling zorgverzekering als voorliggende, passende en toereikende voorzieningen zijn aan te merken. Op grond van buitenwettelijk begunstigend beleid kan gelet op het bepaalde in artikel 10 lid 2 van de Beleidsregels bijzondere bijstand en aanvullend op de vergoeding waarop recht bestaat vanuit de basis –en/of aanvullende zorgverzekering voor uitsluitend de kosten van:</p> <ol style="list-style-type: none"> aangepaste lingeerie na borstamputatie (hierbij wordt uitgegaan van de aanschaf van 2 bh's) hoortoestel + batterijen pruik steunzolen en podotherapeutische zooltjes <p>bijzondere bijstand worden verstrekt. Voorwaarde is wel dat daarvoor in de individuele situatie een medische noodzaak aanwezig moet zijn. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat er geen bijzondere bijstand wordt verstrekt voor de eigen bijdrage voor orthopedisch schoeisel. De Zvw geldt als voorliggende, passende en toereikende voorziening.</p>		
Voorliggende voorziening	Wlz, Zvw, (collectieve) aanvullende zorgverzekering, Wia of Wmo.		
Reservering toepassen	n.v.t.		
Vergoedingen:	<ol style="list-style-type: none"> noodzakelijke kosten na aftrek van de vergoeding uit de basis –en aanvullende zorgverzekering. Zie vergoedingenoverzicht czv-CZ. bij toepassing van art. 10 lid 2 onder b van de Beleidsregels bijzondere bijstand: maximaal de vergoeding uit het vergoedingen- overzicht czv-CZ met de laagste premie. forfaitaire vergoeding voor batterijen van € 25,- per hoortoestel per kalenderjaar 	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	n.v.t.		
Bewijsstukken	n.v.t.		
Logeerkosten / therapeutisch kamp voor zieke kinderen			
Omschrijving	<p>Als men zelf in korte tijd meermaals in het ziekenhuis behandeld moet worden waarvoor men niet hoeft te blijven, of als de partner of een kind in een ziekenhuis wordt opgenomen, kan het nodig zijn dat men tijdelijk in een logeerkamp verblijft. Voor ernstig zieke kinderen kan het nodig zijn dat zij naar een therapeutisch kamp gaan waar zij leeftijdsgenoten met dezelfde aandoening ontmoeten en waar zij leren met hun ziekte om te gaan. Voor medische kosten en behandelingen geldt in zijn algemeenheid dat de Zvw en de Regeling zorgverzekering als voorliggende, passende en toereikende voorzieningen zijn aan te merken. Op grond van buitenwettelijk begunstigend beleid kan gelet op het bepaalde in artikel 10 lid 2 van de Beleidsregels bijzondere bijstand en aanvullend op de vergoeding waarop recht</p>		

	bestaat vanuit de basis –en/of aanvullende zorgverzekering voor de kosten van tijdelijk verblijf in een logeershuis, of van een therapeutisch kamp voor zieke kinderen, bijzondere bijstand worden verstrekt. Voorwaarde is wel dat daarvoor in de individuele situatie een medische noodzaak aanwezig moet zijn.		
Voorliggende voorziening	Zvw en (collectieve) aanvullende zorgverzekering		
Reservering toepassen	n.v.t.		
Vergoedingen:	<ol style="list-style-type: none"> 1. noodzakelijke kosten na aftrek van de vergoeding uit de aanvullende zorgverzekering. Zie vergoedingenoverzicht czv-CZ. 2. bij toepassing van art. 10 lid 2 onder b van de Beleidsregels bijzondere bijstand: maximaal de vergoeding uit het vergoedingen- overzicht czv-CZ met de laagste premie 	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	n.v.t.		
Bewijsstukken	bewijs waaruit noodzaak van de behandeling en hoogte v/d kosten blijkt		
Tandarts / mondhygiëne			
Omschrijving	<p>De kosten van tandheelkundige behandelingen komen in een aantal situaties voor vergoeding via de Zorgverzekeringswet en de aanvullende zorgverzekeringen in aanmerking. Zorgverzekeraars bieden via hun aanvullende pakketten vaak een bredere dekking aan. Voor medische kosten en behandelingen geldt in zijn algemeenheid dat de Zvw en de Regeling zorgverzekering als voorliggende, passende en toereikende voorzieningen zijn aan te merken. Op grond van buitenwettelijk begunstigend beleid kan gelet op het bepaalde in artikel 10 lid 2 van de Beleidsregels bijzondere bijstand en aanvullend op de vergoeding waarop recht bestaat vanuit de basis –en/of aanvullende zorgverzekering voor de kosten van tandheelkundige behandelingen bijzondere bijstand worden verstrekt. Voorwaarde is wel dat daarvoor in de individuele situatie een medische noodzaak aanwezig moet zijn. Bij de behandeling van de aanvraag voor bijzondere bijstand moet wel gelet worden op het feit of:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de te ondergane behandeling niet het gevolg is van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid doordat het gebit langdurig is verwaarloosd en/of bewuste keuze om zich (langdurig) niet tegen tandheelkundige behandelingen te verzekeren; 2. de behandeling met de daarmee gemoeid zijnde kosten vanuit bijzondere bijstandsoptiek aangemerkt kan worden als goedkoopste adequate oplossing/behandeling. Bij een aantal tandheelkundige aandoeningen zijn er in "technisch opzicht" vaak meerdere oplossingen/ behandelingen mogelijk met bijbehorende kosten. Voorbeeld: aandoening betreft gaatje in kies: behandeling kan dan bestaan uit: (nieuwe) vulling plaatsen, tand verwijderen, kroon of zelfs implantaat plaatsen. Een medisch advies kan uitsluitel geven of er in het individuele geval sprake is van een medisch noodzakelijke behandeling, dan wel een cosmetische en wat de goedkoopste adequate oplossing/behandeling is. 3. de behandeling deels in het lopende en deels in het daarop volgende kalenderjaar uitgevoerd kan worden. Dit omdat veel aanvullende zorgverzekeringen een maximale vergoeding per kalenderjaar hanteren. 		
Voorliggende voorziening	Zvw en (collectieve) aanvullende zorgverzekering		
Reservering toepassen	n.v.t.		
Vergoedingen:	<ol style="list-style-type: none"> 1. uitgaande van de goedkoopste adequate voorziening, de noodzakelijke kosten na aftrek van de vergoeding uit de basis –en aanvullende zorgverzekering. Zie vergoedingenoverzicht czv-CZ. 2. bij toepassing van art. 10 lid 2 onder b van de Beleidsregels bijzondere bijstand: maximaal de vergoeding uit het vergoedingen- overzicht czv-CZ met de laagste premie 	Fiscaal belast	Nee
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	om niet		
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	Met toepassing van art. 8 lid 2 van de "Beleidsregels bijzondere bijstand gemeente ..." dient een aanvraag bijz. bijstand voor tandheelkundige behandelingen aangevraagd te worden voordat met de behandeling wordt aangevangen. Dit om vast te kunnen stellen of er sprake is van een medisch noodzakelijke behandeling, dan wel een cosmetische en wat de goedkoopste adequate oplossing/behandeling is. Als de behandeling opgedeeld wordt in meerdere deelbehandelingen, dan dient de aanvraag ingediend te worden voordat de 1° deelbehandeling aanvangt. Deze voorwaarde dient ook ter bescherming van de aanvrager zelf zodat deze niet achteraf met een afwijzing bijzondere bijstand wordt geconfronteerd en hierdoor in een schuldsituatie terecht komt.		
Bewijsstukken	<ol style="list-style-type: none"> 1. behandelplan van de tandarts 2. eventuele polis andere zorgverzekeraar 3. bewijs noodzaak 		

Voetbehandeling

Omschrijving	De kosten van voetbehandeling (o.a. behandeling podotherapeut, medische pedicure) komen in een aantal situaties voor vergoeding via de Zorgverzekeringswet en/of aanvullende zorgverzekering in aanmerking. Zorgverzekeraars bieden via hun aanvullende pakketten vaak een bredere dekking aan. Voor medische kosten en behandelingen geldt in zijn algemeenheid dat de Zvw en de Regeling zorgverzekering als voorliggende, passende en toereikende voorzieningen zijn aan te merken. Op grond van buitenwettelijk begunstigend beleid kan gelet op het bepaalde in artikel 10 lid 2 van de Beleidsregels bijzondere bijstand en aanvullend op de vergoeding waarop recht bestaat vanuit de basis –en/of aanvullende zorgverzekering voor de kosten van voetbehandeling bijzondere bijstand worden verstrekt. Voorwaarde is wel dat daarvoor in de individuele situatie een medische noodzaak aanwezig moet zijn.			
Voorliggende voorziening	Zvw en (collectieve) aanvullende zorgverzekering			
Reservering toepassen	n.v.t.			
Vergoedingen:	<ol style="list-style-type: none"> 1. noodzakelijke kosten na aftrek van de vergoeding uit de basis –en aanvullende zorgverzekering. Zie vergoedingenoverzicht czv-CZ. 2. bij toepassing van art. 10 lid 2 onder b van de Beleidsregels bijzondere bijstand: maximaal de vergoeding uit het vergoedingen- overzicht czv-CZ met de laagste premie 	Fiscaal belast	Nee	
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	om niet			
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	n.v.t.			
Bewijsstukken	bewijs waaruit noodzaak van de behandeling en hoogte v/d kosten blijkt			
Alle overige medische kosten en behandelingen				
Omschrijving	Onder deze kosten vallen onder andere: huisartsenzorg, poliklinische behandelingen, specialistenhulp, ziekenhuis- zorg, wijkverpleging, ambulancevervoer, orthodontie, diverse medische therapieën/hulpmiddelen, bevalling/ kraam- zorg, brillen/contactlenzen, geneesmiddelen etc. Artikel 15, eerste lid, eerste volzin, van de Pw bepaalt dat geen recht op bijstand bestaat voor zover een beroep kan worden gedaan op een voorliggende voorziening die, gezien haar aard en doel, wordt geacht voor de belanghebbende toereikend en passend te zijn. Voorts heeft gelet op artikel 15, eerste lid, tweede volzin, van de Pw, die wet geen functie indien binnen de voorliggende voorziening een bewuste beslissing is genomen over de noodzaak van bepaalde kostensoorten in het algemeen of in een specifieke situatie. Indien binnen de voorliggende voorziening het gevraagde in het algemeen of in een specifieke situatie niet noodzakelijk is geacht dient daarbij voor de toepassing van de Pw te worden aangesloten. Uit diverse uitspraken van de CRvB (zie: 13-4-2010, ECLI:NL:CRVB:2010: BM2959, 26-10-2010: ECLI:NL: CRVB:2010:BO3556, 12-7-2011, ECLI:NL: CRVB:2011: BR2509, 21-7-2015, ECLI:NL:CRVB:2015:2399, 29-1-2013: ECLI:NL:CRVB:2013:BY9838 en 24-5-2016, ECLI:NL:CRVB:2016:2309) blijkt dat de Zorgverzekerings- wet (Zvw) en de daarop gebaseerde Regeling zorgverzekering en de Wet langdurige zorg, Wlz (voorheen AWBZ) als voorliggende, toereikende en passende voorzieningen zijn aan te merken voor medische kosten en behandelingen. Met uitzondering van de in categorie h: medische dienstverlening van de in de "Bijlage kostensoorten bijzondere bijstand " beschreven kostensoorten waarvoor buitenwettelijk begunstigend beleid wordt toegepast, geldt voor alle overige medische kosten en behandelingen dat artikel 15 lid 1 Pw aan toekenning van bijzondere bijstand in de weg staat. Daarom wordt hiervoor geen bijzondere bijstand verstrekt. Alternatief is deelname aan de CZV met uitgebreide dekking vanuit de aanvullende verzekering. Uitzondering: alleen als sprake is van zeer dringende reden als bedoeld in artikel 16 Pw kan van het bepaalde in art. 15 Pw worden afgeweken. Er moet dan wel sprake zijn van een acute noodsituatie en de behoeftige omstandigheden waarin de belanghebbende verkeert moeten op geen enkele andere wijze zijn te verhelpen zodat het verlenen van bijstand onvermijdelijk is. Een acute noodzaak is aan de orde als de situatie levensbedreigend is of blijvend ernstig psychisch of lichamelijk letsel of invaliditeit tot gevolg kan hebben. Zie CRvB: 29-3-2016, ECLI:NL:CRVB:2016:1251 en 1-12-2009, ECLI:NL:CRVB:2009:BK6576.			
Voorliggende voorziening	Zvw, Regeling zorgverzekering, (collectieve) aanvullende zorgverzekering en Wlz.			
Reservering toepassen	n.v.t.			
Vergoedingen:	Geen tenzij sprake is van zeer dringende redenen.	Fiscaal belast	Nee	
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Bij zeer dringende redenen om niet.			
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	n.v.t.			
Bewijsstukken	n.v.t.			
Categorie i: overige kostensoorten				
Begrafenis-crematiekosten				

Omschrijving	Begrafeniskosten en crematiekosten worden geacht te behoren tot de bijzondere bestaanskosten van de erfgena(a)m(en). Indien deze over onvoldoende middelen beschikken om deze kosten te kunnen voldoen, kan aan hen, ieder voor het eigen evenredig deel, bijzondere bijstand worden verstrekt. Dat betekent dat: • alleen de erfgenamen in aanmerking komen voor bijzondere bijstand; • de erfgenamen, ieder voor hun eigen erfrechtelijk deel bijzondere bijstand kunnen aanvragen; • alleen recht op bijzondere bijstand bestaat als hun erfdeel niet toereikend is en men niet over eigen middelen beschikt om het (eigen) aandeel te kunnen voldoen; • het verder niet van belang is of de andere erfgenamen de nalatenschap aanvaard of verworpen hebben. De Wet op de lijkbezorging (Wlb) is in deze géén voorliggende voorziening t.o.v. de bijz. bijstand en is alleen van toepassing als de nabestaanden weigeren opdracht te geven voor de uitvaart of crematie. Aan de erfgena(a)m(en) kan, ieder voor hun eigen deel, bijzondere bijstand worden toegekend. Géén bijz. bijstand wordt verleend voor de kosten van: - overbrenging van de overledene naar het buitenland om daar te kunnen worden begraven of gecremeerd; - begrafen- of crematiekosten in het buitenland t.b.v. de overleden cliënt, of een gezinslid, - reiskosten voor het bijwonen van een begrafenisc/crematie in buitenland.			
Voorliggende voorziening	- uitvaartverzekering, - nalatenschap, - ongevallenverzekering			
Reservering toepassen	Nee			
Vergoedingen:	Uitgaande van de richtprijzen van het NIBUD kunnen de volgende kosten worden vergoed: <u>algemene kosten</u> : • kosten overlijdensakte • basistarief uitvaartverzorger • rouwkaarten (max. 50 stuks zonder porto) • overbrengen overledene naar rouwcentrum; • laatste verzorging van overledene • kist (spaanplaat eikenfineer) • rouwauto <u>begrafeniskosten</u> : • kosten algemeen graf (10 jaar gedeeld met vreemden), incl. open en sluiten graf (ma/vr), • kosten aula begraafplaats of condoleanceruimte <u>crematiekosten</u> : • crematorium (crematie, dienst in aula of condoleanceruimte) • as verstrooien bij crematorium, of as bewaren in nis in crematorium (kosten 1 jaar). <u>Noot</u> : steeds meer gemeenten staan in hun APV toe dat asresten ook in de gemeente verstrooid mogen worden. <u>Niet noodzakelijk kosten zijn</u> : • advertentiekosten in regionale krant • opbaren in uitvaartcentrum, incl. condoleancebezoek • opbaren thuis, incl. dagelijkse controle en koeling overledene • kosten volgauto(s) • koffietafel na uitvaart • kosten eigen graf (20 jaar voor 2 personen), incl. onderhoudskosten en openen en sluiten graf • bijzetten in bestaand graf • natuurstenen grafdocument of urnen • kosten eredienst en/of kosten die voortvloeien uit culturele en religieuze achtergrond	Fiscaal belast	Nee	
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Om niet			
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	Geen			
Bewijsstukken	- bewijsstukken nalatenschap, - bewijsstukken uitvaart-, levens- of ongevallenverzekering, - nota's v/d kosten.			

Compensatie bij géén recht op alleenstaande-ouderkop (ALO-kop) kindgebonden budget

Omschrijving	Met de inwerkingtreding van de Wet hervorming kindregelingen per 01 jan 2015 is Pw-norm voor alleenstaande ouders komen te vervallen. Voor een alleenstaande oudergezin is per 01 jan. 2015 de bijstandsnorm voor een alleenstaande ouder. Deze verlaging van de algemene bijstandsnorm wordt gecompenseerd doordat het kindgebonden budget van de Rijksbelastingdienst-Toeslagen extra is verhoogd met een z.g. alleenstaande-ouderkop (ALO-kop). Voorwaarde voor het recht op de ALO-kop is wel dat men géén toeslagpartner mag hebben. Men heeft voor de Belastingdienst wel een toeslagpartner als men gehuwd is, of geregistreerd partnerschap heeft, en: 1. de partner is gedetineerd, of verblijft in een verpleeginstelling; 2. men leeft feitelijk wel gescheiden, maar er is nog geen verzoek bij de rechtbank ingediend voor echtscheiding of scheiding van tafel en bed; <u>Noot</u> : denk ook aan situatie dat ene partner (nog) met vakantie is in het buitenland en de ander verblijft (al) in Nederland. 3. men woont de woning samen met één van de ouders, of met een volwassen kind van 27 jaar of ouder. Opm. bij 3: hierop bestaan wel enige uitzonderingen à zie schema op site Toeslagen. <u>Noot</u> : denk ook aan situatie dat het woonadres in onderzoek is bij de gemeente omdat er in de BRP ook andere perso(o)n(en) ingeschreven staat(n) op hetzelfde adres en cliënt verklaart dat die er niet (meer) verblijft/verblijven. 4. gezin met niet-Nederlandse nationaliteit waarbij door de IND bij één partner de verblijfstitel wordt ingetrokken maar waarbij die partner zonder verblijfstitel wel blijft inwonen in afwachting van de uitslag van een ingesteld (hoger) beroep. Aan alleenstaande oudergezinnen die géén recht hebben op z.g. ALO-kop kindgebonden budget omdat zij een toeslagpartner hebben en: - waarvan de partner gedetineerd is, of in een verpleeginstelling verblijft, of - waarbij die partner zonder verblijfstitel wel blijft inwonen in afwachting van de uitslag van een ingesteld (hoger) beroep, via de bijzondere bijstand een eenmalige maandelijkse inkomensaanvulling te verstrekken voor de duur van maximaal 36 maanden. Indien na toekenning van deze bijz. bijstand binnen de periode van 36 maanden de alg. + bijz. bijstand beëindigd wordt wegens werkaanvaarding en men wordt nadien onvrijwillig werkloos waardoor men weer beroep moet doen op een Pw-uitkering, herleeft deze algemene + bijz. bijstand tot de max. termijn van 36 maanden is bereikt. <u>Noot</u> : deze bijz. bijstand vormt dus een geheel met een maandelijkse Pw-uitkering voor levensonderhoud, onder aftrek van het maandelijkse inkomen. Omdat hier sprake is van maandelijkse inkomenssuppletie, wordt, in afwijking van de normale draagkracht-berekening, overig inkomen wat de Pw-alleenstaande norm te boven gaat volledig in mindering gebracht op deze maandelijkse bijz. bijstand.
--------------	---

Voorliggende voorziening	z.g. ALO-kop kindgebonden budget van de Belastingdienst/Toeslagen. Bij een formeel huwelijk of geregistreerd partnerschap is de "echtgenoot" volgens de fiscale wetgeving automatisch toeslag partner ongeacht of deze wel of niet in Nederland verblijft. Zie tool op site www.belastingdienst.nl zoekterm: "wie is mijn toeslagpartner" Het feit dat iemand een toeslagpartner heeft betekent niet zonder meer dat er nooit recht op toeslagen bestaat. Per soort toeslag gelden er dan verschillende voorwaarden en bij aantal toeslagen kijkt de Belastingdienst naar het inkomen/vermogen van de toeslagpartner in het buitenland. Voor het kindgebonden budget geldt dat er geen recht op ALO-kop is. Van belang is ook wie van partner(s) de kinderbijslag van de SVB ontvangen.	
Reservering toepassen	Nee	
Vergoedingen:	Maandelijkse toeslag ter hoogte van: - 1 ^o jaar 15% van de Pw-gehuwdenorm, - 2e jaar 10% van de Pw-gehuwdenorm, - 3e jaar 5% van de Pw-gehuwdenorm.	Fiscaal belast
Vorm waarin de bijzondere bijstand wordt verstrekt:	Om niet	
Speciale uitkeringsvoorwaarden:	Informatie verstrekken over voortgang ingestelde (hoger) beroepsprocedure	
Bewijsstukken	Bewijs Belastingdienst/Toeslagen dat geen recht op ALO-kop kindgebonden budget bestaat	

Totaal: 40 kostensoorten.

Lijst met gebruikte begrippen en afkortingen:

1. Algemeen noodzakelijke bestaanskosten: algemene kosten van levensonderhoud die iedereen normaal gesproken wel heeft. Hieronder vallen bijvoorbeeld de kosten van: voeding, kleding, woon –en energiekosten, normale verzekeringen (o.a.: zorgverzekering, wettelijke aansprakelijkheid, inboedel, opstal, auto –en reisverzekering), normale belastingen (o.a. inkomsten –en motorrijtuigenbelasting, reinigingsrechten, OZB,) en dergelijke.
2. ADHD: attention deficit hyperactivity disorder, ook wel aandachtstekort-hyperactiviteitstoornis genoemd
3. APV: Algemene Plaatselijke Verordening: gemeentelijke verordening met regelgeving op het gebied van openbare orde en veiligheid
4. AZC: asielzoekerscentrum
5. BBL: Beroeps Begeleidende Leerweg
6. BTU: specifieke regeling van de Rijksbelastingdienst i.v.m. specifieke zorgkosten
7. CAK: landelijke organisatie te Den Haag belast die in opdracht van de overheid diverse regelingen uitvoert (o.a. vaststellen en innen van de eigen bijdrage op grond van de Wlz en Wmo. Noot: oude/vervallen afkorting was: Centraal administratiekantoor.
8. CRVB: Centrale Raad van Beroep te Utrecht: hoogste bestuursrechter inzake geschillen op het terrein van de sociale verzekeringen, de sociale voorzieningen en ambtenarenzaken.
9. CZV: collectieve zorgverzekering voor minima van de gemeenten
10. GKB: gemeentelijke kredietbank / Kredietbank Breda
11. Huurtoeslag: toeslag van de Belastingdienst – Toeslagen om de huurkosten deels te compenseren
12. Juridisch Loket: Juridisch Loket te Breda: organisatie die gratis eerste hulp bij juridische vragen geeft
13. Kinderopvangtoeslag: toeslag van de Belastingdienst – Toeslagen om de kosten van kinderopvang deels te compenseren
14. LOVCK: Landelijk Overleg Vakinhoud Civiel en Kanton
15. Meldpunt schuldhulpverlening: loket/organisatie waar men terecht kan voor hulp bij problematische schulden
16. Min van SZW: Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
17. NIBUD: Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting
18. NIBUD-prijzengids/norm: NIBUD Prijzengids voor de bijzondere bijstand / daarin vermelde normbedragen
19. PBI: Branchevereniging voor Professionele Bewindvoerders en Inkomensbeheerders
20. Pw: Participatiewet
21. Pw-norm = bijstandsnorm
22. VO: voortgezet onderwijs
23. Voorliggende voorziening: voorliggende voorziening als bedoeld in artikel 15 Participatiewet
24. VT: vakantietoeslag
25. VVE: voor- en vroegschoolse educatie: maatregelen die onderwijsachterstanden trachten te verminderen bij de start van groep 3 in de basisschool
26. WIA: Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
27. WKO: Wet kinderopvang

- 28 WKT: woonkostentoeslag
- 29 Wlz: Wet langdurige zorg
- 30 Wmo: Wet maatschappelijke ondersteuning
- 31 Wrb: Wet op de rechtsbijstand
- 32 WSF: Wet studiefinanciering
- 33 WSNP: Wet schuldsanering natuurlijke personen: schuldsaneringsregeling natuurlijke personen als omschreven in titel III van de Faillissementswet
- 34 WTOS: Wet Tegemoetkoming Onderwijsbijdrage en Schoolkosten
- 35 Zorgtoeslag: toeslag van de Belastingdienst – Toeslagen om de (premie)kosten van de zorgverzekering deels te compenseren
- 36 Zvw: Zorgverzekeringswet